BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CẦN THƠ

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh Phúc

ĐỀ CƯƠNG CHI TIẾT HỌC PHẦN

1. Tên học phần: Ngoại khoa gia súc (Veterinary Surgery)

- **Mã số học phần:** NS329
- **Số tín chỉ học phần:** 03 tín chỉ
- **Số tiết học phần:** 30 tiết lý thuyết, 30 tiết thực hành, 60 tiết tự học tại nhà

2. Đơn vị phụ trách học phần:

- **Khoa:** Thú y
- **Trường:** Nông nghiệp

3. Điều kiện tiên quyết: NN102, NN105, NN173, NN117.

4. Mục tiêu của học phần:

Mục tiêu	Nội dung mục tiêu	CĐR CTĐT
4.1	Cung cấp kiến thức liên quan đến các phương pháp gây mê, các phương pháp gây tê và nhận dạng được các loại thuốc mê và thuốc tê khi sử dụng.	6.1; 6.2;6.3
4.2	Nắm được phương pháp vô trùng và thực hiện vô trùng trước, trong và sau khi mổ để tránh nhiễm trùng các ca mổ; đánh giá được sự mất máu và phương pháp cầm máu; ứng dụng ngoại khoa trong điều trị bệnh động vật.	6.1;6.2
4.3	Nâng cao khả năng giao tiếp, kỹ năng thực hiện thao tác phẫu thuật khi làm việc theo nhóm. Cách giải quyết các tình huống liên quan đến ngoại khoa.	6.1;6.4
4.4	Thể hiện thái độ nghiêm túc, tính chuyên nghiệp trước, trong và sau khi phẫu thuật để tránh nhiễm trùng các ca mổ. Có tinh thần cầu tiến trong công tác thú y, và đạo đức nghề nghiệp khi thực hiện một ca mổ.	6.4

5. Chuẩn đầu ra của học phần:

CĐR HP	Nội dung chuẩn đầu ra	Mục tiêu	CĐR CTĐT
	Kiến thức		
CO1	Phân biệt được các loại thuốc cần sử dụng khi phẫu thuật, phương pháp áp dụng thuốc, điểm tác động, liều lượng, và đường cấp.	4.1	6.1; 6.2
CO2	Trình bày và đánh giá được sự mất máu và phương pháp cầm máu, xảy ra nhiễm trùng.	4.2	6.1; 6.3
	Kỹ năng		
CO3	Nắm vững lý thuyết và áp dụng được qui trình phẫu thuật, tay nghề phải thành thạo để sau phẫu thuật vết mổ lành theo đúng lịch trình và con vật hồi phục tốt.	4.2	6.2;6.4
CO4	Khả năng sử dụng thành thạo các loại dụng cụ ngoại khoa.	4.2	6.2
CO5	Thành thạo các kỹ năng phẫu thuật, bao gồm vô trùng, cầm máu, may vết thương, cần chú trọng thật nghiêm túc với thuốc mê và gây mê thì mới đạt được thành công đầy đủ của môn ngoại khoa. Xem hình ảnh thực tế từ các ca bệnh ngoại khoa.	4.2	6.3
CO6	Tinh thần hợp tác trong nghiên cứu, làm việc nhóm; tích cực trong công việc, học tập	4.3	6.2; 6.4
	Thái độ/Mức độ tự chủ và trách nhiệm		
CO7	Khả năng tạo niềm tin để người chủ cảm thấy nhẹ nhàng hơn khi mang gia súc đến trị bệnh, nhất là phẫu thuật, đặc biệt đối với những người quá thương thú cưng của mình trong lúc bệnh con vật có diễn biến phức tạp. Nâng cao khả năng tự học tập, nghiên cứu, nâng cao trình độ chuyên môn.	4.4	6.4

6. Mô tả tóm tắt nội dung học phần:

6.1- Học phần này cung cấp khối kiến thức chuyên ngành, sẽ giảng dạy cho học viên sau đại học các nội dung về những bệnh ngoại khoa thường xảy ra trên động vật.

6.2- Giới thiệu làm quen với các dụng cụ ngoại khoa, ứng dụng các phương pháp khử trùng trên dụng cụ, trên con vật, người mổ, và các đối tượng có liên quan khác.

6.3- Khi thực hiện thao tác ngoại khoa thì hãy nhớ đến vấn đề chảy máu và các phương pháp cầm máu, ý nghĩa của việc gây mê, một số thuốc mê dùng trên gia súc, và các phương pháp gây mê, các trường hợp nhiễm trùng và phương pháp xử lý vết thương và phương pháp cắt mô giải phẫu.

6.4- Sau khi hoàn thành học phần, học viên sẽ hiểu rõ hơn và có thể thực hành một số trường hợp bệnh ngoại khoa thường gặp trên gia súc như hernia, áp-xe, sa trực tràng, mổ lấy thai,..

7. Cấu trúc nội dung học phần:

7.1. Lý thuyết

	Nội dung	Số tiết	CĐR HP
Chương 1.	**MỞ ĐẦU**	4	CO1; CO2; CO3; CO4; CO5; CO6; CO7
1.1.	Đại cương		
1.2.	Lịch sử và vị trí môn học		
1.3.	Mục đích môn học		
1.4.	Quan điểm ngoại khoa		
Chương 2.	**KHỬ TRÙNG VÀ CHUẨN BỊ DỤNG CỤ**	4	CO1; CO2; CO3; CO4; CO5; CO6; CO7
2.1.	Mục đích ý nghĩa		
2.2.	Chuẩn bị dụng cụ và khử trùng		
2.3.	Phương pháp khử trùng dụng cụ		
2.4.	Phương pháp khử trùng tay, gia súc		
Chương 3.	**SỰ CHẢY MÁU VÀ PHƯƠNG PHÁP CẦM MÁU**	4	CO2, CO3, CO5
3.1.	Đại cương		
3.2.	Chảy máu mao mạch		
3.3.	Chảy máu động mạch		
3.4.	Chảy máu tĩnh mạch		
3.5.	Một số dạng chảy máu đặc biệt.		
3.5.	Thuốc cầm máu		
Chương 4.	**GÂY MÊ**	**4**	CO1, CO3
4.1.	Đại cương		
4.2.	Mục đích gây mê		
4.3.	Định nghĩa thuốc mê		
4.4.	Các phương pháp gây mê		
4.5.	Các giai đoạn mê		
4.6.	Các phản xạ mê		
4.7.	Các tai biến xảy ra khi gây mê		
Chương 5.	**GÂY TÊ**	**4**	CO1, CO3
5.1.	Đại cương		
5.2.	Gây tê tại chỗ		
5.3.	Gây tê từng vùng		
Chương 6.	**NHIỄM TRÙNG NGOẠI KHOA**	**4**	CO2, CO5
6.1.	Đại cương		
6.2.	Nhiễm trùng sinh mủ		
6.3.	Nhiễm trùng yếm khí		
6.4.	Một số dạng nhiễm trùng khác		
Chương 7.	**HERNIA**	**3**	CO3, CO7
7.1.	Hernia rốn		
7.2.	Hernia dịch hoàn		

	Nội dung	Số tiết	CĐR HP
Chương 8.	**LỒI HẬU MÔN**	**3**	CO3, CO4, CO6
8.1.	Nguyên nhân		
8.2.	Triệu chứng		
8.3.	Điều trị		

7.2. Thực hành

	Nội dung	Số tiết	CĐR HP
Bài 1.	**PHƯƠNG PHÁP MAY VẾT THƯƠNG**	5	CO3, CO4, CO5
1.1	Phân biệt và nhận dạng, chức năng các loại kim chỉ.		
1.2	Các loại kim và tiêu chuẩn của kim tốt		
1.3	Chỉ tiêu, chỉ không tiêu		
1.4	Nguyên tắc may vết thương		
1.5	Các đường may		
Bài 2.	**GÂY TÊ TRÊN MÀNG CỨNG**	10	CO1, CO5, CO6,
	Gây tê trên chó/ thỏ		
Bài 3.	**GÂY MÊ**	10	CO2, CO4, CO5, CO6,
Bài 4.	**THIẾN CÁI**	5	CO4, CO5, CO6, CO7.

8. Phương pháp giảng dạy:

Lý thuyết: có tài liệu Giáo trình ngoại khoa gia súc, thường xuyên kiểm tra các kiến thức cơ sở có liên quan đến bài học của sinh viên trong lúc giảng dạy online.

Thực tập: thực hành trực tiếp trong phòng thí nghiệm. Chia nhóm sinh viên để phẫu thuật trên gia súc.

9. Nhiệm vụ của sinh viên:

Sinh viên phải thực hiện các nhiệm vụ như sau:

- Tham dự tối thiểu 80% số tiết học lý thuyết.
- Tham gia đầy đủ 100% giờ thực hành/thực tập.
- Tham dự thi kết thúc học phần.
- Chủ động tổ chức thực hiện giờ tự học.
- Sinh viên thực hiện các nội dung tự học được ghi trong mục hướng dẫn sinh viên tự học

10. Đánh giá kết quả học tập của sinh viên:

10.1. Cách đánh giá

Sinh viên được đánh giá tích lũy học phần như sau:

TT	Điểm thành phần	Quy định	Trọng số	CĐR HP
1	Điểm chuyên cần	Số tiết tham dự học/tổng số tiết	10%	CO1, CO7
2	Điểm thực hành/ thí nghiệm.	- Tham gia 100% số thực tập.	40%	CO5, CO6, CO7, CO7.
3	Điểm thi kết thúc học phần	- Thi tự luận/trắc nghiệm tùy theo tình hình của từng lớp giảng dạy.	50%	CO1, CO5, CO6, CO7.

		- Tham dự đủ 80% tiết lý thuyết và 100% giờ thực hành		

10.2. Cách tính điểm

- Điểm đánh giá thành phần và điểm thi kết thúc học phần được chấm theo thang điểm 10 (từ 0 đến 10), làm tròn đến một chữ số thập phân.

- Điểm học phần là tổng điểm của tất cả các điểm đánh giá thành phần của học phần nhân với trọng số tương ứng. Điểm học phần theo thang điểm 10 làm tròn đến một chữ số thập phân, sau đó được quy đổi sang điểm chữ và điểm số theo thang điểm 4 theo quy định về công tác học vụ của Trường.

11. Tài liệu học tập:

1. De Lahunta A. and Evans H.E., 1980. Miller's Guide to the Dissection of the Dog. W. B. Saunders Comp., Philadelphia
2. Lê Văn Thọ, 2006, Ngoại khoa thú y (Chó-Mèo), NXB Nông Nghiệp TP. Hồ Chí Minh.
3. Lê Quang Thông-Lê Văn Thọ, 2017. Ngoại khoa thú y. NXB Đại học Quốc Gia TP. Hồ Chí Minh.
4. Pavletic M.M, 2010. *Atlas of Small Animal Wound Management and Reconstructive Surgery.* Third edition. Wiley-Blackwell, USA.
5. Karen M. Tobias and Spencer A. Johnston, 2012. *Veterinary surgery Small animal.* Elsevier Saunders, USA..
6. Soma L.R., 1971.Textbook of veterinary anesthesia. The william & wilkins Company Baltimore.
7. Kristin A. Coleman, 2024. Techniques in Small Animal Soft Tissue, Orthopedic, and Ophthalmic Surgery. Wiley Blackwell. Library of Congress Cataloging-in-Publication Data applied for: ISBN 9781394159949 (hardback). https://vetbooks.ir/techniques-in-small-animal-soft-tissue-orthopedic-and-ophthalmic-surgery/

12. Hướng dẫn sinh viên tự học:

Tuần	Nội dung	Lý thuyết (tiết)	Thực hành (tiết)	Nhiệm vụ của sinh viên
1	**Chương 1: Mở đầu** 1.1. Đại cương 1.2. Lịch sử và vị trí môn học. 1.3. Mục đích môn học. 1.4 Quan điểm ngoại khoa	4	0	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (1), (2), (3)
2	**Chương 2: Khử trùng và chuẩn bị dụng cụ** 2.1 Mục đích 2.2 Chuẩn bị dụng cụ và các phương pháp khử trùng	4	5	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (2), (3). - Ôn lại nội dung đã học

3	**Chương 3: Sự chảy máu và phương pháp cầm máu** 3.1 Ý ngĩa của máu 3.2 Các dạng chảy máu 3.3 Một số loại thuốc cầm máu	4	5	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (2), (3), (4), (5), (6), (7) - Ôn lại nội dung đã học
4	**Chương 4: Gây mê** 4.1 Mục đích gây mê 4.2 Các phương pháp gây mê 4.3 Các giai đoạn mê 4.4 Các phản xạ và các tai biến xảy ra khi mê.	4	5	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (3), (5). - Ôn lại nội dung đã học
5	**Chương 5: Gây tê** 5.1 Phương pháp gây tê tại chỗ 5.2 Phương pháp gây tê từng vùng	4	5	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (5), (6), (7) - Ôn lại nội dung đã học
6	**Chương 6: Nhiễm trùng ngoại khoa** 6.1 Nhiễm trùng sinh mủ 6.2 Nhiễm trùng yếm khí 6.3 Một số dạng nhiễm trùng khác	4	2	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (2), (3) - Ôn lại nội dung đã học
7	Chương 7: Hernia 7.1. Hernia rốn 7.2. Hernia dịch hoàn	3	4	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (2), (3), (4), (5), (7) - Ôn lại nội dung đã học
8	Chương 8: Lòi hậu môn 8.1 Nguyên nhân gây ra 8.2 Triệu chứng 8.3 Điều trị	3	4	- Nghiên cứu nội dung của các tài liệu: (4) - Ôn lại nội dung đã học

Cần Thơ, ngày 02 tháng 02 năm 2025

TL. HIỆU TRƯỞNG
HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG NÔNG NGHIỆP

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TRƯỜNG ĐẠI HỌC CẦN THƠ

PGS. TS. Lê Văn Vàng

TRƯỞNG KHOA

PGS. TS. Trần Ngọc Bích